

MOTIEJUS VALANČIUS (1801-1875)

Darbą parengė: 2c klasės mokiniai Žygimantas ir
Lukas

Projekto kuratorė: Jūratė Litvinaitė

TURINYS:

- ❑ Motiejus Valančius – istorinis asmuo
- ❑ Motiejaus Valančiaus jaunystė
- ❑ Motiejaus Valančiaus veikla
- ❑ Blaivybės sąjūdis
- ❑ Motiejaus Valančiaus reikšmė Lietuvai
- ❑ Motiejaus Valančiaus atminimas
- ❑ Šaltiniai

MOTIEJUS VALANČIUS – ISTORINIS ASMUO:

Motiejus Valančius

(1801 – 1875)

– Žemaičių tautinio
sąjūdžio veikėjas,
Žemaičių vyskupas,
organizavo blaivybės
sąjūdį, slaptų mokyklų
kūrimą, knygų gabenimą
iš Mažosios Lietuvos į
Didžiąją spaudos
draudimo metais.

MOTIEJAUS VALANČIAUS JAUNYSTĖ

- Motiejus Valančius gimė turtingo valstiečio šeimoje, turėjo du brolius ir dvejas seseris.
- 1816–1821 m. mokėsi Žemaičių Kalvarijos gimnazijoje.
- 1822 m. įstojo į Varnių kunigų seminariją, o po dvejų metų buvo pasiūstas studijuoti Vyriausioje Vilniaus kunigų seminarijoje.
- 1828 m. Vilniaus katedroje išventintas kunigu.

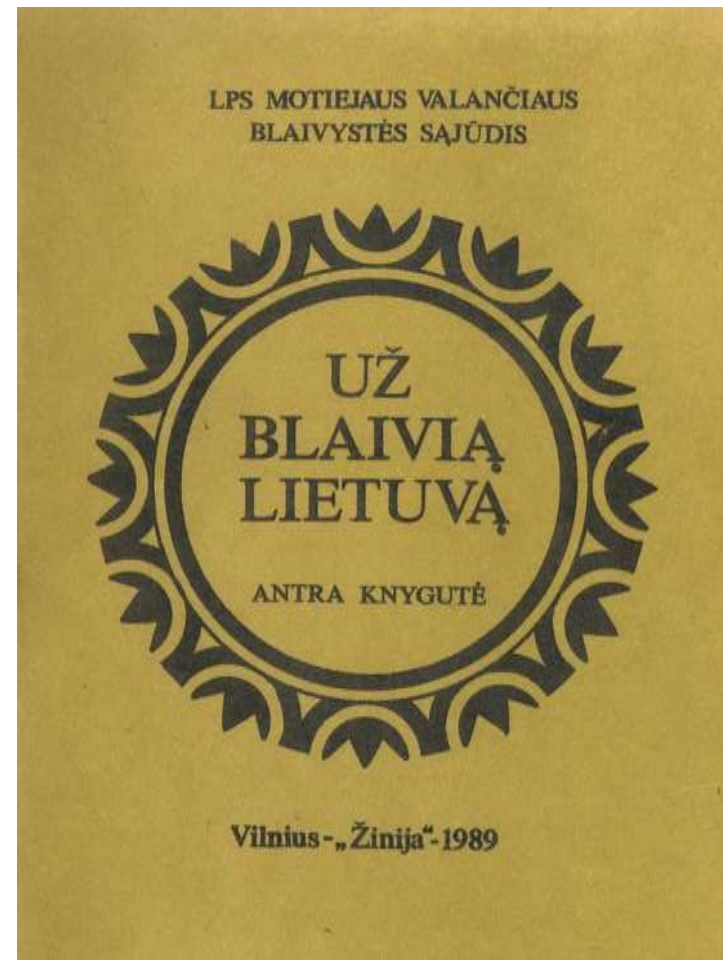
MOTIEJAUS VALANČIAUS VEIKLA:

- ❖ Jungiamoji grandis tarp Žemaičių tautinio sąjūdžio ir lietuvių tautinio atgimimo.
- ❖ 1845m. Motiejus Valančius tapo Varnių seminarijos rektoriumi.
- ❖ 1848 m. Vilniuje išėjo Motiejaus Valančiaus istorinis veikalas „Žemaičių vyskupystė“.
- ❖ 1850 m. Motiejus Valančius tapo Žemaičių vyskupystės vyskupu.
- ❖ 1858 – 1864 m. Veikė Valančiaus įkurtos blaivybės draugijos
- ❖ 1867-1870 m. Motiejus Valančius sukūrė lietuviškos spaudos lotynišku raidynu spausdinimo ir slapto gabenimo iš Rytprūsių į Lietuvą sistemą.

BLAIVYSTĖS SAJŪDIS

Motiejus Valančius
1858 m. Varnių
katedroje paskelbė
Lietuvai blaivystę. Dėl
blaivystės aktyvios
veiklos tais laikais
alkoholio išgėrimas
Lietuvoje per du metus
sumažėjo 8 kartus.

BLAIVYSTĖS SAJŪDIS:

- ❖ šis judėjimas ardė senąją tvarką, keitė dvaro ir valstiečių santykius, liaudies santykius su Rusijos valdžia.
- ❖ skatino valstiečius mokytis, šviestis, lavintis.
- ❖ steigė knygynus, vaistines, kvietė gydytojus.
- ❖ ėmėsi krašto modernizavimo.
- ❖ Motiejaus Valančiaus dėka sustiprėjo katalikų bažnyčios įtaka liaudžiai.

MOTIEJAUS VALANČIAUS REIKŠMĖ LIETUVAI

- ❖ Tuo metu buvo pristabdytas lenkinimas.
- ❖ Slaptose mokyklose brendo naujoji inteligentija, kuri būtent ir žadino tautinę savimone.
- ❖ Blaivybės sąjūdis savo masiškumu ir veiksmingumu neturėjo sau lygių ne tik Rusijoje, bet ir visoje Europoje.
- ❖ Organizavo lituanistinę veiklą.
- ❖ Suorganizavo knygnešystę.
- ❖ Iškėlė Varnius XIX a. viduryje kaip lietuvių šviesuomenės centrą.

MOTIEJAUS VALANČIAUS ATMINIMAS

2005 m. rugsėjo 25 d. Kauno
Rotušės aikštėje pastatytas
paminklas Motiejui
Valančiui atminti.

2001 m. išleista sidabrinė 50
Lt moneta „Motiejus
Valančius, 1801–1875“

ŠALTINIAI:

- Jūratės Litvinaitės – “Prieš egzaminą Istorija”
- Algirdas Gečas – “Lietuva ir pasaulis”
- http://lt.wikipedia.org/wiki/Motiejus_Valan%C4%8Dius
- http://www.spaudos.lt/Istorija/Valanciau_laikotar_pis.htm
- <http://postilla.mch.mii.lt/Istorija/vyskupai.htm#Valancius>
- http://senoji.kretvb.lt/lt/pages/apie_valanciu

AČIŪ už DĖMESĮ!

